

Sosiaali- ja terveysministeriölle

VN/10145/2019; STM 116:00/2019

Vastaus lausuntopyyntöön 15.11.2019

Luonnokset 8.11.2019: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaalihuoltolain muuttamisesta sekä Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen rahoituksesta

Kiitän lausuntopyynnöstä, pahoittelen vastauksen viipymistä (työmatkojen vuoksi lausuntopyyntö tavoitti allekirjoittaneen vasta nyt (!). Sosiaalityön tutkimusrahoitus tulee suureen tarpeeseen ja sitä koskeva sääntely on sekä tervetullutta että perusteltua. Täydennykseksi esitän lyhyesti, että

1. Sosiaalityön tutkimuksen arviointiryhmän kokoonpanoon tulisi asetuksessa mukaan osaamiskeskusedustaja

Sosiaalityön tutkimuksen rahoitusta koskevan asetusluonnoksen 1 §:ssä mainitaan tavoitteeksi ”vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän *kehittämiseen suuntaavaa* (kursivointi T.K.) sosiaalityön tutkimusta ja tukea siten sosiaalityön tutkimusperusteisuutta.

Esityksen laiksi sosiaalihuoltolain muuttamisesta yhteydessä perusteluissa kohdassa 1 todetaan hallitusohjelman (s. 150, 154) mukaisesti, että ”luodaan erillinen sosiaalityön tutkimusta ja sen *osaamisen vahvistamista* (kursivointi T.K.) tukeva valtion rahoitus”. Edelleen perusteluissa kohdassa 5.2 todetaan, että ”asiakas- ja käytäntöläheinen tutkimus sosiaalityön toimintatavoista, tuloksista ja vaikutuksista toimii hyvänä *perusteluna sosiaalityön ja sosiaalialan kehittämiseksi* (kursivointi T.K.).

Näin ollen pidän perusteltuna, että **sosiaalityön tutkimuksen arviointiryhmässä (asetusluonnos, 4 §) tulisi lisäksi olla edustus kehittämistyötä tekevästä, sosiaalialan osaamista lakisääteisesti vahvistavasta alueellisesta sosiaalialan osaamiskeskuksesta, mikä tulisi myös lisätä asetustekstiin.**

2. Sosiaalityön tutkimushanketta voi johtaa muu kuin vähintään dosenttitasoinen tutkija

Esityksen laiksi sosiaalihuoltolain muuttamisesta yhteydessä perusteluissa kohdassa 7 Säädoskohtaiset perustelut mainitaan, että hankkeen sisältönsä ja metodiensa puolesta korkealaatuisuutta sekä määriteltyjen painoalueiden mukaisuutta voisi osoittaa esimerkiksi se, että hanketta johtaa vähintään dosenttitasoinen tutkija. Suomessa eri puolilla maata on tiettävästi varsin rajallinen määrä *sosiaalityön dosenttitasoisia tutkijoita* (kursivointi T.K.), joista heidän joukostaankaan kaikkien mielenkiinto tai työpanos ei kohdistune juuri asiakas- ja käytäntölähteiseen tutkimukseen esimerkiksi sosiaalityön toimintatavoista, tuloksista ja vaikutuksista (vrt. em. perustelut kohta 5.2., ulkomaat). **Tämänkaltainen tutkimuksen johtajan pätevyyden arviointi voisi jäädä STM:n nimeämän arviointiryhmän tapauskohtaisesti arvioitavaksi seikaksi kunkin tutkimushankkeen rahoitusavustushakemuksen kohdalla.** Dosentin puuttuminen ei saisi ennakkoon lannistaa hyvien tutkimushakemusten tekijöitä.

Kuopiossa 26.11.2019

Tarja Kauppila, johtaja, Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus (ISO)